

Tizezer debreceni lakos kívánságát teljesítve építik a tégláskerti vasúti aluljárót

Még a háborús idők nyoma Debrecenben, hogy a város egyik legnagyobb külsősége, a Tegláskerthez vezető vasúti aluljáró megromolva, betömött áll. Emiatt naponta mintegy tízezer környékbeli lakosnak kellett 2-3 kilométerrel több utat megtenni, hogy munkahelyére vagy a városba érjen.

Régi kívánságuk volt a külsőségi lakosoknak, hogy állítsák helyre a vasúti aluljárót, hogy ezzel sok ezer ember

rövidebb úton érhesse a városba. Tanácstagok fogadóórákon, beszámolókon is szótartottak a panaszt — és most Debrecen Város Tanácsa sikeresen intézkedett.

Tizezer debreceni lakos kívánsága teljesül, mert a napokban már hozzákezdtek a tégláskerti aluljáró újjáépítéséhez. A tervek szerint még az ősszel átadják rendelkezésükre.

HIRADÁS A CEMENTÁRUIPARI VÁLLALATRÓL BE NEM VEZETETT ÚJÍTÁSOK NYOMÁBAN

Bognár Sándor újítási előadótl tudtuk meg, hogy a Cementáruipari Vállalatnál a harmadik negyedében összesen 21 újítást nyújtottak be. Három hónap igen „vérszegény” terméséből — mindössze 13 javaslatot fogadtak el. Az elfogadott újítások mindegyikét viszont még nem vezették be. Három kísérletre utaltak. Így tehát az egy negyedév alatt benyújtott újításoknak még fele sem szolgálnak a termelésnek.

Elgondolkodtatnak a szakmát. Önkéntelenül felvetődik a kérdés, mi az oka, hogy ilyen gyenge lábakon áll itt az újító mozgalom.

Senki nem segít

Bognár elvtárs a hiba okát elsősorban abban látja, hogy rá más munkát is bízunk. Illetve az újítási ügyeket az előalkalós munkák mellett végzi, s bizony vagy az egyikre nem jut idő, vagy a másikra. A szavakból kiderül, hogy szeret az újításokkal foglalkozni. Hónapok óta gumitörli a fejét, hogy olajja meg a szemléltető agitáció kérdését. Az illetékeseknél könyörgött már fényképezőgépet. Ugy gondolja, hogy a régi és új munkaműveletek lefolytatásához és az üzemben feltűnő helyen kifüggesztés, hadd lássák a dolgozók, hogy egy újítás mennyire megkönnyíti, megváltoztatja a munkájukat, s mennyire növeli és olcsóbbá teszi a termelést. Persze a terve nem valósult meg, mert nem kapott segítséget.

Az ő ügyét sem rendezték. Nem szüntették meg másik munkakörét. Két-három funkció betöltésével elképzelhetetlen jó munkát végezni! Mert vagy az újítás ügye, vagy a vállalati munka ügye szenved hiányt. Jelen esetben inkább az újítás ügye, mert Bognár elvtársnak az előalkalós munkáért fizetnek, s

nyilván azt végzi előbb, csak aztán — ha jut ideje — a másikat.

Az újítás jelentős a vállalat életében

Kiderül, hogy az a néhány újítás, amit már bevezettek, nagyon jelentős a vállalat életében. Még ha a legjelentősebb újítást hozzuk fel példának, akkor is látjuk, mennyire fontos törődni az apró dolgokkal is. VI. Nagy József és Veres József munkások, többszörös újítók azt javasolták, hogy a villamos targonca két villájára húzzanak gumiburkolatot. A gumiburkolat ugyanis védi az árut az ütődéstől, töréstől, a minőség romlásától. Jelentősebb újítások, többszörös újítók azt javasolták, hogy a villamos targonca két villájára húzzanak gumiburkolatot. A gumiburkolat ugyanis védi az árut az ütődéstől, töréstől, a minőség romlásától. Jelentősebb újítások, többszörös újítók azt javasolták, hogy a villamos targonca két villájára húzzanak gumiburkolatot. A gumiburkolat ugyanis védi az árut az ütődéstől, töréstől, a minőség romlásától.

Egy másik újítás alkalmazása például évente 160 000 forint megtakarítást eredményez a Cementáruiparnak. Sütő László javaslata ez, nedves homokoló alkalmazására a lapműhelyben.

„Mi lett a három újítás sorsa?”

Elmítettük már, hogy három újítást elfogadtak ugyan, de nem vezették be. Kísérletezésre utaltak. Az egyik újítást Márta István nyújtotta be. Javasolta a vagonvontatás módosítását. Sütő László másik újítása az acéllemez deformálás-mentes edzése. A harmadik újítás az üzem „legmegöröszöttebb” újításának, Horváth Károlynak a javaslata, gumilemez alkalmazása a préselésnél.

Beszélni akartunk az újítókkal is. Bognár elvtársról elköszöntünk, s „nyakunkba vetjük” a vállalati hatalmas udvarát. Márta István sehol nem találtuk. Mivel útba esett — benézünk a karbantartó lakatosokhoz. Megkérdeztük mennyire készültek el Sütő

László újításával. Ugyanis Bognár elvtárs szerint a karbantartókat bízták meg a lemez edzéséhez szükséges kokszkályha elkészítésével. (Mint kiderült nem bízták meg a lakatosokat ezzel a munkával.) Egri István, a részleg vezetője semmit sem tudott a dologról. A lakatosok is egytől-egyig azt mondták, hogy nem kaptak ilyen munkát. Így hát ez az újítás egyelőre „meghalt”.

Bognár elvtárs irataiból kiderült, hogy az újítást szeptember 8-án adták be. Pár nap múlva elfogadták. Az újítás alkalmazása évente 22 000 forint megtakarítást eredményezne a vállalatnak!

Horváth Károlyt a lapműhelyben találtuk. Mikor a „be nem vezetett” újítás után érdeklődtünk, meglepően nézett ránk. Kérem, én május óta gumilemezt használunk PVC lemez helyett — mondta. — Igaz, újításnak szeptember 6-án adtam be. Az előnyeiről tapasztalatból tudok beszélni. A PVC két műszaktól bírt végig, a gumilemez egy hónapig eltart. A PVC lapműtetre hatvan-nyolcvan forint, a gumi lényegesen olcsóbb.

„Az előrekalkulált gazdasági eredményt mi is ismerjük már. Bognár elvtárs elmondta, hogy évente 32 480 forinttal válik olcsóbbá a lapok gyártása gumilemez használatával. Közben az igazgató elvtárs-

sal is találkoztunk az udvaron. Elmondottuk, hogy az újítások után nyomozunk. Cseppet sem volt haragos, de egy kicsit bosszankodott azon, hogy Sütő László újítását meg nem vezették be.

Több gondot az újításokra

Több gondot kellene ezekre a dolgokra fordítani — mondotta — Az újítási előadónak pontosan tudnia kellene, mi lett egy-egy újítás sorsa. Az újítóknak, — az elsősorban Sütő elvtársra vonatkozóan — újításuk sorsával többet kellene törődni. Sütő elvtárs, mint gyártásvezető rég kiadhatta volna a munkát a lakatosoknak, hogy minél előbb alkalmazhassuk újítását.

Sárosi elvtárs szavaival egyetértünk. Újítási előadónak, s az újítóknak egyaránt törődni kell az újításokkal. S néha az asztalt is meg kell verni az új dialábiért. A legparányibb újításokban is ott hevernek a súlyos forintok, ezt be kell sepernünk a zsebünkbe, hogy minél olcsóbban állíthassuk elő az árut, s minél jobban emelhesük a termelés és a technika színvonalát.

A munka harcterén, nehéz, könnyű- és építőiparban egyaránt kötelességünk az élenjáró technika fejlődését, a termelés színvonalának emelkedését biztosítani. Pongor János

Az egyetem füvészkertjében virágnak a kalahári sivatag híres kavicskaktuszai

A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem füvészkertjében napjainkban sok látogató csodálja az afrikai növények egyik csoportját. A kalahári sivatag híres kavicskaktuszai virágnak. Alakjuk megtevesztésig hasonlít a bazalttörlemélekhez, folyóhordta sima kavicsokhoz. Színük hasonló ösházájában a termő-

hely színéhez. Egyik barna homokszínű, a másik szürkés, fehér vagy hamvas. A kavicskaktuszok most virágnak az egyik üvegházban. Napsütésben összecsovdítják a virág, de délután három órától, amikor már nem éri napfény, teljes pompájában virít. Egy-egy virágja akkorra, hogy szinte eltakarja az egész növényt.

Elintézetlen kércések

A Gördülőcsapágygyár daraboló üzemében dolgozom, mint művezető. Résztvevőknek fontos megbízatása van; itt folyik a gyártáshoz szükséges anyagok és szerszámok előmunkálása. A termelés általában kielégítő, de korántsem zavartalan. Különösen a munkavédelem elhanyagolása miatt panaszkodunk. Hogy csak egy példát említsék: a 10 és 20 mázsás acéltömböket még mindig kézíerővel mozgatják, ami nemcsak káros, hanem veszélyes is. Ilyen nagy tömbök emelése könnyen balesetet idézhet elő. Már jómagam is többször kértem, hogy gépesítsék a szállítást, sajnos kevés sikerrel.

Ugyancsak a munkavédelem mellőzését igazolja, hogy a daraboló üzemben olyan ajtó készítették, ami máris tönkrement. Így a munkateremben nagy a huzat, a levegő is hűvösebb.

Az ajtó kicserélésére és javítására mindaddig semmi

intézkedés nem történt, pedig már nyakunkon a tél.

Az is komolyan hátráltat bennünket a termelésben, hogy a megmunkáló terem túlszűfolt. Az udvaron szintén ez a helyzet. A közvetlen munkahely ugyanis rakással van beépítve, így bizony mozogni alig lehet. En mint művezető, többször szavadtam már, hogy vegyék figyelembe az üzemen dolgozók jogos kérését, azonban mint már említettem, intézkedés most sem történt. Persze igéretben nincs hiány, de cselekedetekben annál inkább. Pedig épp a Néplapból is olvashattuk, ha a munkavédelem elhanyagolását súlyosan büntetik, különös tekintettel az előzetes mulasztások nagyságára. Pont ennek tudatában helyes volna már, ha a GOCS-ben több segítséget adnának a művezetőknél, és jobban betartandó a munkavédelmet.

KISS LAJOS művezető

MEGÉLÉNKULT DEBRECEN IDEGENFORGALMA

Az utóbbi időben egyre több külföldi keresi fel a történelmi nevezettségű egyetemi várost, Debrecen. Alig másfélhónapra visszatekintően megállapítható, hogy megélenkült Debrecen idegenforgalma. Az utóbbi hetekben Debrecenben járt külföldiek között volt H. Sz. Kostojanc moszkvai élettani professzor, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagja, dr. Ottó Hoffmann Ostenhof, a bécsi tudományegyetem docense, M. R. Pollock angol bakteriológus, akik a Debreceni Orvostudományi Egyetemen tettek látogatást.

Debrecenben és a Hortobágyon tett látogatást Ilja Nitrovis Satunovszkij, a Komszomolszkaja Pravda munkatársa és Raymond Hörhager, nyugatnémet újságíró, a „Süddeutschen Zeitung” munkatársa. Debreceni írókkal találkozott Xuan Dien vietnami költő, Debrecen zenei életét tanulmányozta Ta Phuoc vietnami zeneszerző.

A külföldi egyházi vezetők közül Visser't Hooft, az Egyházak Világtanácsának főtákará, dr. John Baillie, a skóciai edinburghi egyetem rektora és J. L. Hromádka, a prágai egyetem teológiai fakultásának dékánja a debreceni Nagytemplomban rendezett ünnepségen vett részt és megtekintették a több mint négyezer éves debreceni református kollégiumot.

A magyar-román kulturális egyezmény révén Sütő András román író töltött több napot Debrecenben. A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem különböző tanszékein tett látogatást külföldi vendég a Szovjetunióból, Romániából, Albániából, Csehszlovákiából, Lengyelországból. A külföldiek látogatása tovább

tart, mert szerdán délelőtt lengyel küldöttség tett látogatást Debrecen Város Tanácsánál, míg ma, október 13-án, a Német Demokratikus Köztársaság gyógypedagógiai küldöttsége érkezik Debrecenbe.

Ahogy megélenkült a külföldiek látogatása, hasonlóan megnövekedett a debreceni tudósok, kutatók külföldi utazása. Ebben az évben dr. Szalai Sándor Kossuth-díjas egyetemi tanár, a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Kísérleti Fizikai Intézetének igazgatója kéthetes tanulmányútát töltött a Szovjetunióban, Krompecher István egyetemi tanár, a Debreceni Orvostudományi Egyetem Anatómiai Intézetének igazgatója a Párizsban tartott anatómiai kongresszuson vett részt, Went István és Kettesy Aladár orvosprofesszorok Lengyelországban jártak, Papp István és Kálmán Béla nyelvészek Finnországban voltak, Koczogh Akos debreceni író lengyelországi tanulmányúton vett részt, Kovács Máté, az Egyetemi Könyvtár igazgatója Moszkvában töltött huzamosabb időt, Bán Imre docens Romániában, Ordogh Béla docens pedig Bulgáriában végzett kutatómunkát.

Jelenleg a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemről Gunda Béla egyetemi tanár, Kádár László egyetemi tanár és Jász Béla, a pedagógiai tanszék vezetője tanulmányúton van Prágában. A külföldi kapcsolatok elmélyítését szolgálja, hogy a nyáron több mint negyven debreceni vett részt a városi VIT-en és több mint húsz debreceni utazott el az IBUSZ különvonatával a Prágában sorakerült magyar-csehszlovák labdarúgómérkőzésre.

Ünnepi díszelőadáson mutatták be A KÜLÖNÖS ISMERTETŐJEL című magyar filmet

Tegnap este a Béke filmstúdióban ünnepi díszelőadás keretében mutatták be a Különös ismertetőjel című új magyar filmet. A film bemutatója előtt Beeskereki Sándor elvtárs tartott ünnepi beszédet.

Ezután került sor a Különös ismertetőjel c. film vetítésére, amely hatalmas sikert aratott. Az utóbbi évek egyik legkiemelkedőbb filmalkotása ez a film, amelynek ismertetésére és értékelésére rövidesen visszatérünk.

Hajdúböszörményi kulákok ügyét tárgyalta a Debreceni Járásbírószék

Hajdúböszörményben a Debreceni Járásbírószék tárgyalta több szabotáló kulák ügyét, akik közellátás érdekében veszélyeztetett bűncselekményt követtek el. A bíróság ezért Szabó Gábor Komáromi út 22. szám alatt lakó kulákok 1 évi és 6 hónapi börtönrre és a már korábban felfüggesztett 2 évi börtön-

büntetés letöltésére, Lőkai Sándor Téglási út 2. szám alatt lakó kulákok 8 hónapi börtönbüntetésre, Molnár Sándor Muraköz tér 41. szám alatt lakó kulákok 6 hónapi, Oláh Antal Kolozsvár út 7. szám alatt lakó kulákok pedig 1 évi és 6 hónapi börtönrre ítélte;

pantra szélesítheti a gyermek olvasó mozgalmat.

S a könyvtár, az olvasó mozgalom szélesítésében nagyon is jó úton halad. Munkájuk nemcsak a könyvkiadás és könyvbevétel munkájára szorítkozik. Ötletes szervezéssel, a gyermekek nevelésével valami olyat is megvalósítottak, ami sokáig egyedül volt az országban. Ez pedig a képes katalógus, ahol a gyermekek minden elolvasott könyvről egy-egy kifejező rajzot készítenek, s az abcé szerint katalógus helyett ezt használják. Száz és százra menő már a képes katalógusban lévő könyvek száma, s ügyesebbnél ügyesebb rajzok díszítik, dícsérik a gyermekek szorgalmát. Mennyi szív, kedv és munkaszeretet van ezekben a rajzokban, amelyek mint a mágnes vonzzák a gyermekek fantáziáját, hogy újakat és újakat hódítsanak meg a könyvnek, az olvasásnak.

II.

A gyermek-könyvtár csak egyik része a Megyei Könyvtárnak, s talán csak a kisebbik része. Nagyobb részében a felnőtt olvasók rendelkezésére áll, a felnőtt olvasók igényét elégíti ki. Felnőtt olvasók közé számítanak a középiskolai tanulók is, akik a könyvtár olvasóinak mintegy 18 százalékát teszik.

A könyvtár első részében a kölcsönző helyiség, az

emeleten az olvasó terem helyezkedik el. Olvasóink most szegődjenek mellém, s hadd vezessem őket el a könyvtár helyiségeibe, hadd kalauzozzam őket az itteni problémákban.

Mindjárt elöljáróban mondjunk el valamit. Debrecenben a Megyei Könyvtár a nagy könyvtárak közül úgyis az egyik legkisebb könyvpéldányszámmal rendelkezik. Mindössze csak 50 ezer kötet van, amiből a forgalmi állomány 30 ezer. Debrecen pedig 130 ezer lakosú város, s a dolgozók zömének könyvellátása elsősorban ennek a könyvtárnak a vállaltá nyoma. Azt hiszem ezután meg sem lep az a kérdés, hogyan képes ez a könyvtár az olvasók szükségletét kielégíteni?

A válasz elsősorban a kölcsönző teremben fogalmazódik. Álljunk meg itt néhány pillanatra. Egymás után érkezzek a kölcsönzők. Középiskolások, háziasszonyok, vasutasok, üzemi munkások. És itt kezdődik a baj. Mert hiába kérnek Mörzöcöt, Mikszáthot, Balzacot, Zolát, avagy Jókait, ezeket egyszerűen lehetetlen megkapni. Minden példányszámot oltvasnak. Maradnak így jobb híján az olcsóbb fajsúlyú, gyenge könyvek, amire legyeltelen ráfanyalodni az olvasó. És ez nevelési hiba. Súlyos vétek az olvasók ellen, amiről elsősorban nem a könyvtár tehet. A jó könyvet úgy kell az embernek, mint a levegőt, vagy a kenyeret. Az olvasót azonnal bilincsbe

fogja a jó könyvek igazsága. A Megyei Könyvtár azonban szűkiben van a jó könyveknek. Miért?

A problémát elemezve kiderül, hogy az olvasók száma mértani haladásvány formájában szaporodik — és ez nagyon jó — a könyvek viszont még a számtani haladásvány fejlődés arányában sem követik az olvasók szaporodását. — És ez nagyon rossz. — Miért?

Van itt még egy harmadik kérdés is, amit ki kell bogozni. A Megyei Könyvtár feladata, hogy a város külsőségi részét is ellássa könyvekkel. Mégpedig jó könyvekkel, amelyek hódítanak, nevelnek, élni segítenek. A könyvtár itt is gondokkal küzd. S kicsoda gondokkal. Ezek a külsőségi részek — Szabadság-telep, Rákosi-telep, Nyulás, Homokkert — könyvtárilag teljesen ellátatlanok. S ezt csak az tudja megérteni, hogy mit jelent, aki valaha maga is annyira ácsingózott a könyvek után, az emberi és tiszta szó melegéért.

A külsőségi részeket tehát ez a helyzet. Könyv úgyszólván semmi, de nincs helyiség sem, ahol a meg-lévő pár kötetet elhelyez-zék. A Homokkertben például, ahol tíz-tizenötzezen laknak, mindössze 1008 kötetből válogathatnak az olvasók. S hogy mennyire szükséges és mennyire várják itt a könyveket, mi sem mutatja jobban, mint az, hogy az itteni könyvtár egy

III.

Az olvasóteremben halkán felkattanak a villanyok, a fény záptermeszt az asztalok felett. Olvasnak az emberek. Lapok zizegnek, mint a tavaszi búzavetések. Csend van, de ez a csend az olvasók csendje, a könyvek min-dig biztosabban diadala. Ebben a diadalban bárki lehet hadvezér, aki a szívet adja ehhez a küzdelemhez.

BODA ISTVÁN

